

## SKUPNA SPOROČILA, UGOTOVITVE IN ZAKLJUČKI 29. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA NA TEMO

### ŠOLSTVO IN ŠOLSKI SISTEM

8. aprila 2019 smo se mladi parlamentarci in parlamentarke iz vse Slovenije zbrali v Državnem zboru RS na 29. nacionalnem otroškem parlamentu (NOP). Osrednja tema naših razprav je bila ŠOLSTVO IN ŠOLSKI SISTEM, ki smo jo obravnavali dve leti (na 28. in 29. nacionalnem otroškem parlamentu). Od začetka šolskega leta naprej smo nadaljevali predvsem s konkretnimi akcijami in uresničevanjem nekaterih zaključkov iz leta poprej. Na nacionalnem parlamentu smo strnili naše ugotovitve celoletnega dela in razprav ter jih navajamo v nadaljevanju.

29. nacionalno zasedanje otroškega parlamenta je otvoril Jure Šimonka iz Pomurja, predsednik 28. NOP. Uvodoma so nas pozdravili: Tina Heferle, podpredsednica Državnega zbora RS, Darja Groznik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije in Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije. Na plenarnem delu zasedanja so se nam pridružili nekateri poslanci in poslanke, ministri, varuh človekovih pravic ter drugi gostje iz sorodnih organizacij.

Delovno predsedstvo smo sestavljali isti člani kot leto poprej: ker je bila tema obravnavana dve leti, je bilo tudi delovno predsedstvo dve leti enako. Člani smo torej bili: Jure Šimonka, predsednik 29. NOP, Primož Oberč, član, Ana Matić, članica in Vida Volk, članica.

V prvem delu zasedanja smo v štirih delovnih skupinah znotraj naslovne teme nadaljevali razprave z nižjih nivojev:

- Odnosi v šoli
- Učne vsebine
- Metode in načini poučevanja/učenja
- Šola za življenje

Naše ugotovitve in zaključki so naslednji:

#### ODNOSI V ŠOLI

Odnosi v šoli se nanašajo na učence, učitelje in na starše. Ti tvorijo trikotnik, v katerem morajo biti vezi trdne, zaupne in spoštljive, da odnosi v šoli delujejo. Menimo, da na počutje in odnose v šoli vpliva tudi urejenost šole.

Kot večje izzive smo izpostavili:

- izguba avtoritete učiteljev,
- vzgoja učencev doma,
- statusi in odločbe, ki jih imajo nekateri učenci.

**Predlagamo:**

- nove ukrepe kaznovanja za red in disciplino (npr. družbeno koristna dela). Kazni se morajo zgoditi takoj ob prekršku. Če npr. učenec moti pouk, želimo, da se vzpostavi ukrep, da se mora naslednjo uro sam postaviti v vlogo učitelja in voditi pouk, da sam doživi takšno izkušnjo. Učenci se morajo tudi postaviti v vloge drugih delavcev šole ter imeti možnost, da izrazijo spoštljivo mnenje do njih,
- ocenjevanje obnašanja,
- več dodatnih aktivnosti, da se učitelji in učenci povežejo. Vzpostaviti moramo spoštovanje do učiteljev, povečati je treba obseg tako razrednih ur kot tudi ure etike,
- več izobraževanj za starše, da ugotovijo, kakšna je njihova vloga v šolskem sistemu. Starši in učitelji morajo sodelovati,
- bolj poostrene kriterije za pridobitev statusov in bolj poostrene ukrepe v primeru izrabljanja/zlorabljanja statusov,
- nivojske skupine, kjer so učenci razporejeni na podlagi njihovega učnega tipa,
- medgeneracijsko druženje, ker si želimo, da se starejši učenci povežejo z mlajšimi.

**UČNE VSEBINE****Ugotavljamo:**

- da bi v sklopu nekaterih predmetov imeli obvezne učne vsebine, npr. pri biologiji bi imeli prvo pomoč kot obvezno učno vsebino. To bi predstavljalo znanje za življenje, hkrati pa bi bila lahko tudi fizična (in tudi psihična) pomoč učencem,
- razredne ure bi morale biti namenjene povezovanju v razredu in medvrstniški razpravi, kjer bi sami lahko rešili probleme znotraj razreda, da bi delovali kot nekakšna celica. Primarni cilj razrednih ur bi moral biti vzpostavitev odnosa med učiteljem in učenci, kot tudi vzpostavitev odnosa z ostalimi razredi.

**Predlagamo:**

- več izobraževanja na področju digitalnih vsebin (varna raba interneta in vseh IKT tehnologij),
- uvedba predmeta »za življenje«, kamor bi vključili etiko, vrednote in različne sposobnosti (sami bi prispevali k večji ekološki ozaveščenosti, bodisi z vzpostavitvijo majhnih vrtov bodisi s sadjarstvom ali kaj podobnega). Vpeljali bi podrobnejšo predstavitev poklicev, saj bi tako lahko izvedeli, ali nas nek poklic zanima,
- uvedba praktičnega pouka pri predmetih, kot so biologija, fizika in kemija, v smislu eksperimentov. Tako bi videli in doživeli učno snov, ki se jo učimo.
- Ukinitev ocen pri predmetih športna vzgoja, glasbena umetnost, likovna umetnost ter uvedba opisnih ocen (manj uspešno, uspešno, zelo uspešno). Menimo, da smo pri teh predmetih lahko bolj sproščeni in v večji meri sodelujemo.

## METODE IN NAČINI POUČEVANJA

V skupini smo podali dobre ideje s šol, iz katerih smo bili udeleženci in ki smo ideje že izpeljali. Ideje smo med seboj primerjali ter se pozanimali o različnih načinih poučevanja v šolah. Prišli smo do naslednjih zaključkov:

- želimo več praktičnih in življenjskih vsebin, npr. več šole v naravi in ekskurzij, kjer bi bili učenci prisiljeni k samoiniciativnemu učenju, saj moramo učenci sami čutiti odgovornost zase in za našo bodočnost,
- uvedba aktivnih odmorov,
- bolj sproščujoč pouk, izveden na različne načine: npr. preko plesa, igre, dela v skupinah. Učitelji bi na ta način lahko tudi bolj upoštevali vse stile učenja bodisi vizualni, slušni ali gibalni tip,
- uporaba tehnologije v pravi meri,
- predlagamo alternativne metode učenja:
  - ❖ učilnice na prostem z ustreznim in dovolj številčnim spremstvom učiteljev za varnost učencev, s čimer bi posledično spodbujali učenje v naravi,
  - ❖ medvrstniške predstavitve in debate,
  - ❖ učenje s pomočjo filmov,
- potrebujemo več spodbude pri učenju motoričnih sposobnosti v prvi in drugi triadi, prav tako pri ustvarjalnosti,
- potrebujemo učenje učenja, kjer bi nas poučevali o načinih in metodah, kako se učiti,
- želimo bolj zanimiv način predavanja učiteljev. Potrebni bi bilo več izobraževanj za učitelje, kjer bi jim podali potrebne informacije, kako nam ustrezno približati in podati znanje,
- želimo tudi, da bi mi, učenci, lahko dali povratne informacije učiteljem; kaj nam je všeč in kje lahko izboljšajo svoje podajanje snovi. Z nami se lahko posvetujejo glede metod in strategij poučevanja. Tukaj smo lahko drzni, da smo slišani.

## ŠOLA ZA ŽIVLJENJE

V skupini smo najprej pogledali, kaj so v šolah uvedli v času od preteklega parlamenta. Ugotovili smo, da je bilo v večini primerov uvedeno tutorstvo in aktivni odmori, ki so pomagali pri spodbudi učencev in večji koncentraciji. Marsikje so uvedli medgeneracijsko pomoč in druženje, ponekod so posodobili učenje s pomočjo tablic in kinestetičnih miz ter uvedli izobraževanje in predavanja o načinu življenja.

V razpravi v skupini smo imeli več idej in razdelili smo jih v 3 sklope:

- **praktično znanje in življenje:**  
pomembno se nam zdi, da bi nekateri predmeti postali obvezni (zdaj niso obvezni oziroma sploh ne obstajajo): npr. osnove bontona, prva pomoč, retorika, preoblikovanje predmeta gospodinjstvo. Učitelji bi nam morali znati razložiti, kako pridobljeno znanje uporabiti v vsakdanjem življenju. Omenili smo tudi medpredmetno povezovanje, kjer bi snov, ki se je učimo pri različnih predmetih

povezali in si jo tako bolje zapomnili, posledično bi nam pomagala kasneje v življenju,

- **zdrav slog življenja:**

- ❖ vključitev »minute za zdravje« v pouk, ki bi jo kontrolirali profesorji. Učenci bi se na ta način umirili in zato bi to lahko uvedli že v prvem razredu, da se učenci navadijo in jim ni to nekaj tujega,
- ❖ predlagali smo »referente za šport« - to bi bili učenci, ki bi bili ustrezno usposobljeni o tem, kako se lažje skoncentrirati in kako uporabiti aktivne odmore,
- ❖ spodbujamo zdravo prehrano in podpiramo sodelovanje učencev pri sestavi šolskih jedilnikov,
- ❖ dotaknili smo se tudi teže torb in mislimo, da je najbolje, da bi učbenike puščali v učilnicah ter da bi imeli prost dostop do njih, kadar nam to ustreza.

- **predstavitev poklicev:**

- ❖ izrazili smo željo, da bi se nam poklice predstavljalo realno, da se nam pove, kaj so pozitivne in negativne lastnosti določenega poklica, da se nam razloži, kako z razpolagati s plačo (finančna pismenost),
- ❖ predlagamo obiske podjetij, lokalnih kmetij in obrtnikov,
- ❖ izpostavili smo tudi »dan v odraslem svetu«, ko bi učenci opravljali opravila, ki jih sicer opravljajo odrasli. S tem bi dobili vpogled v odrasli svet.

Junij – julij 2019